

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een vergoeding voor de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen vermeld in artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009**
- **Definitieve goedkeuring na de adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

1. SITUERING

In het Vlaamse Gewest is er een overschot aan groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten. Een deel van de overschotten wordt al door verhoogde groenestroomquota doorgerekend aan de eindgebruiker (cfr. het decreet van 27 november 2015¹), een deel van de historische schulden van de netbeheerders wordt via de tarieven verrekend, en een deel van het wegwerken van de overschotten wordt gefinancierd door de energieheffing.^{2,3} De Vlaamse energieheffing had immers mede tot doelstelling het wegwerken certificatenoverschot en de werking van de certificatenmarkt herstellen en de financiering van de hernieuwbare energiedoelstellingen. Bijkomend werden de inkomsten van de heffing gebruikt voor o.a. de financiering van de energieregulator en voor de bevordering van groene warmte. Om de eerst vermelde doelstelling van de heffing te blijven verwezenlijken zijn nog steeds matregelen nodig.

De oplossing die zich aanreikt is enerzijds een aanpassing van de groenestroom- en WKK-quota en anderzijds een aanpassing van de (vernietigde) energieheffing. Dit maakt deel uit van een parallel decretaal initiatief dat op 13 oktober 2017 een eerste maal principiële door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd en op 6 december 2017 definitief werd goedgekeurd en vervolgens werd ingediend in het Vlaams Parlement.

Ten einde verdere uitvoering te geven aan de aanwending van de uit de energieheffing verkregen middelen, moet de huidige in artikel 6.4.14/2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 voorziene regeling worden aangepast (m.b.t. groenestroomcertificaten) en uitgebreid (m.b.t. warmtekrachtcertificaten). In vergadering van 10 november 2017 hechtte de Vlaamse Regering daarom haar eerste principiële goedkeuring⁴ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een vergoeding voor de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen vermeld in artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

Op maandag 13 november 2017 werd de adviesaanvraag van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, betreffende het "besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het

¹ Decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie, *BS* 10 december 2015.

² *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 544/8, 5-7.

³ *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 544/5, 6.

⁴ VR 2017 1011 DOC.1113

Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een vergoeding voor de uitvoering van de openbaardienstverplichtingen vermeld in artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009”, in de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State ingeschreven. De termijn waarbinnen het advies moet worden gegeven, verstreek op 13 december 2017.

2. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstreekte betreffende het voormelde ontwerpbesluit haar advies nr. 62.462/3 op 13 december 2017. Het advies gaat als bijlage 2. De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- De Raad maakte een aantal opmerkingen met betrekking tot de precisering van de aanhef, waarmee bij de eindredactie van het ontwerpbesluit rekening werd gehouden.
- De Raad meent aangaande artikel 5 *juncto* artikel 6 van het ontwerp dat het arrest *Magdeburger Mühlenwerke*⁵ te onderscheiden is van de voorliggende regeling betreffende de invoering van nieuwe steun en de voorwaardelijke uitbetaling ervan. Zij meent dat het voormelde arrest hiervoor geen precedent vormt.

Deze argumentatie kan niet worden gevolgd. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie in het arrest *Magdeburger Mühlenwerke* is er enkel toekenning van steun indien alle formaliteiten en voorwaarden die krachtens nationaal recht vervuld moeten zijn om aanspraak te kunnen maken op steun, effectief zijn voldaan. In die casus ging het inderdaad om een geval waarbij in tegenstelling tot voorheen steun vanaf een bepaalde datum niet langer verenigbaar werd geacht. Het Hof stelde dat indien uiterlijk op dat tijdstip de wettelijke aanspraak op de steun al verworven was, dan was die steun niet toegekend in strijd met het verbod ook al werd ze nog na die datum uitbetaald.

Mutatis mutandis kan op basis van dat arrest evenzeer worden gesteld dat indien alle formaliteiten en voorwaarden die krachtens nationaal recht vervuld moeten zijn om aanspraak te kunnen maken op steun, effectief nog NIET zijn voldaan, er ook nog geen toekenning van steun is, zelfs al zijn de middelen ondertussen via een geblokkeerde rekening geconsigneerd.

Volgens het Hof van Justitie moet steun worden geacht te zijn toegekend wanneer de bevoegde nationale autoriteiten een juridisch bindende handeling hebben vastgesteld waarbij zij zich ertoe verbinden de betrokken steun te betalen, of wanneer het recht om deze steun te ontvangen bij de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan de begunstigde is toegekend.⁶

Het feit dat er in het hypothetische geval bij toepassing van deze overgangsbepaling, die in feite een bewarende begrotingsmaatregel vormde, uit het ontworpen artikel 12.3.16 inderdaad reeds een allocatie diende te worden gemaakt van de middelen aangaande enerzijds tussen respectievelijk de groenestroomcertificaten en de warmte-krachtcertificaten en anderzijds tussen de elf elektriciteitsdistributienetbeheerders onderling houdt echter geen voorafname in noch is dit een “juridisch bindende handeling hebben vastgesteld waarbij zij zich ertoe verbinden de betrokken steun te betalen”. De eigendomsoverdracht van deze middelen zal immers pas gebeuren na de toewijzing van de steun die nog steeds conform de procedures uit artikel 6.4.14/2 en artikel 6.4.14/3 zal moeten gebeuren. Het recht op steun zal pas na vervulling van al de daaraan gekoppelde voorwaarden effectief ontstaan. Te meer daar de timing van de eventuele vrijgave en toekenning van die middelen niet noodzakelijk in één beweging moet gebeuren maar

⁵ HvJ 21 maart 2013, *Magdeburger Mühlenwerke GmbH tegen Finanzamt Magdeburg*, zaak C-129/12.

⁶ Zie bijv. Ger.EU, 6 april 2017, *Regione autonoma della Sardegna/Commissie*, T-219/14, §142

- naar keuze van de in het artikel vermelde ministers en binnen de begrotingsbesprekingen vastgestelde prioriteiten - gespreid in de tijd kan worden uitgevoerd.

- De Raad adviseert dat aangezien volgens haar de in het ontworpen artikel 12.3.16, eerste lid, van het Energiebesluit gebruikte zinsnede “een beslissing van de Europese Commissie waaruit blijkt dat [de reeds gestorte] bedragen geen staatssteun of met de interne markt verenigbare staatssteun zijn” verkeerd worden gelezen, waarbij “geen” niet enkel slaat op “staatssteun”, maar ook op “met de interne markt verenigbare staatssteun”, wat niet de bedoeling is, om dit te herformuleren”. De Raad stelt verder dat in het ontworpen artikel 12.3.16, tweede lid, van het Energiebesluit wordt bepaald dat als de Europese Commissie haar goedkeuring weigert, de reeds gestorte steunbedragen moeten worden teruggestort aan het Vlaamse Gewest “vermeerderd met de bankinterest”. Daarmee wordt volgens de Raad de indruk gewekt dat het gaat om de interest verbonden met de geblokkeerde rekening waarop de steun is gestort. Terugvordering van steun gebeurt volgens de Raad in beginsel tegen de interestvoet die de Europese Commissie vaststelt op basis van artikel 16, lid 2, van verordening 2015/1589.⁷ De Raad adviseert dan ook om dit te herformuleren als “vermeerderd met het toe te passen rentepercentage”.

Omwille van het feit dat de diensten van de Europese Commissie (DG COMP) inmiddels laten weten dat ze geen fundamentele bezwaren hebben tegen het feit dat het Vlaamse Gewest de aangemelde vergoedingsregeling voor netbeheerders voorafgaand aan de formele commissiebeslissing m.b.t. het aangemelde dossier al begint uit te voeren, is deze overgangsbepaling niet langer nodig, en kan dit artikel 5 echter worden geschrapt waardoor deze technische opmerkingen zonder voorwerp zijn geworden.

3. AANPASSINGEN AAN HET ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING HOUDENDE WIJZIGING VAN HET ENERGIEBESLUIT VAN 19 NOVEMBER 2010, WAT BETREFT EEN VERGOEDING VOOR DE UITVOERING VAN DE OPENBAREDIENSTVERPLICHTINGEN VERMELD IN ARTIKEL 7.1.6 EN 7.1.7 VAN HET ENERGIEDECREET VAN 8 MEI 2009

De volgende aanpassingen werden aan het ontwerpbesluit doorgevoerd:

- De aanhef van het ontwerpbesluit wordt conform de bemerkingen van de Raad van State aangepast.
- De diensten van de Europese Commissie (DG COMP) hebben inmiddels laten weten dat ze geen fundamentele bezwaren hebben tegen het feit dat het Vlaamse Gewest de aangemelde vergoedingsregeling voor netbeheerders voorafgaand aan de formele commissiebeslissing m.b.t. het aangemelde dossier al begint uit te voeren. Om die reden wordt enerzijds artikel 5 geschrapt en anderzijds artikel 6 (thans art. 5 geworden) aangepast zodat nog in 2017 uitvoering kan worden gegeven aan deze vergoedingsregeling.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL VAN BESLISSING OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact op de begroting van de Vlaamse overheid hebben.

⁷ Zie hoofdstuk V van verordening (EG) nr. 794/2004 van de Commissie van 21 april 2004 ‘tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag’.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSKADER EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact op de lopende processen en activiteiten of een impact op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een weerslag op de lokale besturen hebben.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een vergoeding voor de uitvoering van de openbardienstverplichtingen vermeld in artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, te gelasten al de nodige stappen te ondernemen opdat aan dit besluit reeds nog in het jaar 2017 de nodige uitvoering kan worden gegeven.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een vergoeding voor de uitvoering van de openbardienstverplichtingen vermeld in artikel 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- Advies van de Raad van State nr. 62.462/3.